

založená, do obchodného registru zapísaná však nebola a tak podľa práve uvedenej právnej zásady žalovanej strany, keby aj pravde zodpovedalo tvrdenie žalobníka, že menom žalovaných konal za nejestvujúcu spoločnosť s r. o. ich zmocnenec Jozef F., žalobníkovi z tohoto konania nie sú zodpovedné.

Neporušil preto prvostupňový súd materiálne právo, keď žalobu bez toho, že by nariadil dokazovanie na tú okolnosť, či Jozef F. konal ako zmocnenec žalovaných, žalobu zamietol a odvolací súd preto prvostupňový rozsudok z jeho správnych dôvodov potvrdil.

Na j vy š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a odvolaciemu súdu uložil, aby v spore ďalej pokračoval. D ô v o d y :

Právne stanovisko odvolacieho súdu, zaujaté v tomto spore by bolo správne a v súhlase s rozhodnutiami, ktorých sa dovoľáva, keby obchod o ktorý ide, bol býval uzavrený menom spoločnosti »A. K. Eiesenkonstruktionswerk Gesellschaft m . b. H.« tak, ako by už po práve jestvovala, lež neobstojí v súdenom prípade preto, že bol výslovne uzavrený menom spoločnosti, ktorá sa teprv zakladá, t. j. »in Gründung«. V tomto prípade nemôže byť reč o predstieraní právnej existence spoločnosti po práve nejestvujúcej a preto nemožno vylúčiť ručenie osôb, ktoré obchod uzavrely, podľa § 52 obch. zák. a § 2 zákona o obchodných spoločnostiach s r. o. z dôvodu, že druhá strana vedela o nejestvovaní spoločnosti. Obchod treba považovať za uzavrený menom osôb, ktoré sa spolčily, aby založily spoločnosť s ručením obmedzeným a zodpovednosť druhého a tretieho žalovaného za kúpnu cenu treba posudzovať podľa všeobecných právnych pravidiel o spoločnostiach a zmocnení.

Pre riešenie tohoto sporu je tedy treba, aby bolo zistené, či spor vedúce žalované osoby sa spolčily, aby založily firmu »A. K., závod pre železné konštrukcie spoločnosť s r.o.«, a či Jozef F. bol oprávnený, aby ako ich zmocnenec učinil objednávku, ktorá je základom tohoto sporu.

Pretože odvolací súd v dôsledku svojho mylného právneho názoru skutkovým riešením týchto otázok sa nezabýval, bol jeho rozsudok podľa § 543 Osp. rozviazaný.

Čís. 14572.

I roľnícky nedieli môže byť platne zaťažený peňažitým dlhom, ale len so svolením štátneho pozemkového úradu.*) Povolenie udeluje podľa § 5 vlád. nar. č. 451/1920 a č. 11 čl. I. vl. nar. č. 225/1921 Sb. z. a n. príslušná obvodová úradovňa.*)

I záložné právo viaznúce na roľníckom nediele uplatňuje sa hypotekárnou žalobou; či sa bude môcť stať exekučné vymáhanie z podstaty nehnuteľnosti a či len z jej úžitku, musí zostať vyhradené exekučnému pokračovaniu. Sporový súd omedzí sa na povolenie poznačnia exekučného práva.

(Rozh. z 27. IX. 1935, Rv 417/34.)

Žaloba smeruje proti žalovanému ako vecnému dlžníkovi a domáha sa odsúdenia žalovaného k trpeniu toho, aby žalobkyňa svoju zmenkovú pohľadávku vo výške 20.000 Kč — zaťažujúcu mimo iných otca žalo-

*) Vid' teraz vl. nar. č. 22/35 vyhl. min. zem. 96/35 Sb. z. a n.

vaného ako osobného dlžníka — pri ospravedlnení záznamu č. d. 3136/32 a v jeho poradí uspokojila z nehnuteľností, na ktorých bol tento záznam zapísaný.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly.

N a j v ý š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobe vyhovel tak, že zaviazal žalovanú stranu trpeť, aby na základe tohoto rozsudku na nehnuteľnostiach, zapísaných v poz. kn. protokole obce O. čís. 541 A. I. 1—4, B 4), č. 547 A + I. B 4 a č. 548 A + I B 4 na mene žalovaného Jozefa P., usnesením č. d. 313/632 pod C 4, C 4 a C 4 k dobru žalujúcej strany po výšku 20.000 Kč zmenkovej istiny zaznamenané záložné právo v tomto poradí ako ospravedlnené bolo vložené pri poznačení exekučného práva. D ô v o d y:

Neobstojí stanovisko žalovanej strany, že uplatneniu žalobného nároku prekáža právna povaha predmetu hypotéky ako roľníckeho nedielu. Že aj roľnícky nediel môže byť so svolením Štát. pozemkového úradu zaťažený peňažitým dlhom, ustanovujú výslovne §§ 32 a 35 prídeleného zákona č. 81/1920 Sb. z. a n.

Zákonné predpisy o prevádzaní pozemkovej reformy a o zriadení roľníckych nedielov ani výslovne, ani mlčky nezrušujú platné všeobecné právne normy, dotýkajúce sa súdneho uplatnenia hypotekárneho nároku. Nie je najmä platnosti pozbavená všeobecná norma, že hypotekárny veriteľ je oprávnený domáhať sa uspokojenia svojej platnej pohľadávky z h y p o t é k y. Či môže byť tento nárok so zreteľom na predpisy prídeleného zákona a za akých ďalších podmienok u s p o k o j e n ý z podstaty nehnuteľnosti, alebo len z jeho úžitku, nie je vecou skúmania súdu sporového, ale musí to byť vyhradené exekučnému pokračovaniu.

Nesprávne je však odvolacím súdom zaujaté právne stanovisko, na základe ktorého zamietol žalobu, že pôvodný záznam založeného práva č. d. 3136/1932 je neplatný, lebo zaťaženie roľníckeho nedielu nepovolil Štátny pozemkový úrad sám, ale len jeho obvodová úradovňa v Z.

Obvodová úradovňa Štát. pozemkového úradu v Z. pri udelení súhlasu pokračovala v agende prídelenej jej zákonnými predpismi § 5 bodu 11 vlád. nar. 451/1920 a č. 225/1921 Sb. z. a n. prevádzaním právomoci Štát. pozemk. úradu nad roľníckymi nedielmi a je proto s jej súhlasom uskutočnené a podľa obsahu pozemkovej knihy ešte trvajúce zaťaženie sporných nehnuteľností záznamom záložného práva právne účinné.

Tvrdenie, že obvodová úradovňa svoj pôvodný súhlas odvolala, je v rozpore so spismi tejto úradovne, na ktoré sa dovolateľ odvoláva.

Podľa týchto spisov bolo povolenie k žiadanému zaťaženiu nedielu dňa 28. júla 1932 pod číslom 6899/32 udelené, dňa 1. augusta 1932 doručené a nebolo nikdy odvolané. Že pôvodný koncept schvaľujúcej doložky bol v týchto spisoch preškrtnutý a poznámkou »zrušil« nahradený, nedotýka sa nijak platnosti schválenia.

Dostal sa tedy odvolací súd zamietnutím žaloby do rozporu s ustanoveniami platného práva a bolo na odôvodnenú dovoláciu žiadosť žalujúcej strany pri zmene napadnutého rozsudku rozhodnúť, ako je vo výroku uvedené. Ponevác však vyhovie žalobnej žiadosti tak formulovanej, ako to žalujúca strana učinila, mohlo by viesť k nesprávnej do-

mnienke, že vyhovením tejto žiadosti bola vyslovená už aj prípustnosť exekučnej dražby zaťažených nehnuteľností, alebo ich vnútenej správy, otázka prípustnosti jednotlivých exekučných úkonov však musí byť teprv uvažovaná, bol rozsudkový výrok upravený, ako sa stalo.

Čís. 14574.

V potvrdení, ktoré je povinný zamestnávateľ vydať zamestnancovi podľa § 44 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n., musia byť uvedené skutočne konané služby. Služebné postavenie, ktoré zamestnanec mal, stačí k označeniu spôsobu zamestnania len, keď sa pojmove kryje so skutočne konanými prácami. Keď je v tomto smere pochybnosť alebo keď pomenovanie zamestnancovho postavenia nevystihuje dostatočne spôsob jeho zamestnania, treba toto podrobne opísať.

(Rozh. z 1. X. 1935, Rv III 766/35.)

Žalobník Armin E. domáhal sa žalobou proti svojej bývalej zamestnávateľke firme S., aby mu vydala potvrdenie podľa § 44 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. o tom, že bol u nej zamestnaný ako dozorca a skladník, proti čomu sa bránila žalovaná strana tým, že môže dať len potvrdenie o tom, že žalobník bol u nej zamestnaný ako predný robotník.

Súd prvej stolice žalobu zamietol, o d v o l a c í s ú d žalobe vyhovel v tom smysle, že zaviazal žalovanú stranu, aby žalobníkovi vydala potvrdenie tohoto znenia: »Firma S. týmto potvrdzuje, že Armín E. bol u nej zamestnaný odo dňa 20. augusta 1929 až do 26. augusta 1934 a po dobu služebného pomeru prevažne vykonával dozor na prácu robotníkov v skladišti, riadil prácu robotníkov pri vykladaní a nakladaní tovaru, dohliadal na dodávanie tovaru miestnym obchodníkom, tovar do skladu prijímal a zo skladu vydával podľa konsignácií a nákladných listov, dával tovar k doprave pripraviť a viedol skladištné záznamy. Zo zamestnania vystúpil z vlastného rozhodnutia.«

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol. D ô v o d y:

Zákon č. 154/34 Sb. z. a n. ustanovuje v § 44 (1), že zamestnávateľ je povinný vydať zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru písomné potvrdenie o dobe a spôsobe zamestnania. Žalovaná firma žalobníkovi potvrdenie nevydala, a je preto žalobník oprávnený domáhať sa žalobou splnenia svojho nároku. Podľa citovaného zákonného ustanovenia musí byť v potvrdení uvedený spôsob zamestnania, teda skutočne konané služby. Služebné postavenie, ktoré zamestnanec mal, stačí preto k označeniu spôsobu zamestnania len vtedy, keď sa pojmove kryje so skutočne konanými prácami. Keď je však v tomto smere pochybnosť alebo keď nevystihuje pomenovanie zamestnancovho postavenia dostatočne spôsob jeho zamestnania, treba toto podrobne opísať. V dôsledku toho v prípadoch, keď je medzi stranami sporné, či žiadané označenie spôsobu zamestnania kryje sa so službou skutočne konanou, musí súd zistiť služby skutočne vykonávané a rozsudkom vypovedať, že zamestnávateľ je povinný v potvrdení o zamestnaní túto skutočnú službu opísať. V spore o vydanie potvrdenia o spôsobe zamestnania nejde o zistenie, do akej triedy zamestnaneckej zamestnanec patrí. Odvolací súd pokračoval tedy správne, keď prez to, že v žalobe bolo uplatnené označenie spôsobu za-